Doupalová

DOMÁCÍ RÁDCE

PRAKTICKÉ RADY

A POKYNY PRO KAŽDÉHO

Svým zákazníkům věnuje

Obchod koloniální

A. Svobodová

Tišnov

Seznam telefonních stanic

Vlastník	čís.	Vlastník	čís.
Místní národní výbor	5		
Okres. národní výbor	10		
Berní správa	57		
Berní úřad	94		
Četnická stanice	23		
Sanatorium	1		
Okr. nem. pojištovna	8		
Okresní soud	60		
Policie	5		
Úřad ochrany práce	32		
Železniční stanice	14		
Záchranná stanice	16		

Odjezdy vlaků z Tišnova

(bez záruky)

Směr Brno:

4.12	9.39	20.23
5.23 a	12.30 a	
6.05 a	17.06	
7.11	19.05 b	

a) Jen v pracovní den.
b) Jen v neděli a ve svátek od 1. V.
c) Jen v sobotu, je-li pracovním dnem.
b) Jen v pracovní dny kromě soboty.

Směr Žďár:

3.51 a	14·42 c	20·24
7.50	15·54	
9.04 b	17·01 d	
12.35	19·00	

POŠTOVNÍ SAZEBNÍK

Vnitřní styk.

Psaní:

	v místě	další
do 20 g	1.60	2.40
250 g	3.20	5.—
500 g	6.—	8.—
1 kg	9.—	12.—

Psaní do ciziny do 20 g 4 Kčs, dalších 20 g po 2.40 Kčs, jen do 2 kg.

Sdružené zásilky:

do 100 g	1.20
250 g	2.40
500 g	4.—
1000 g	6.—

Dopisnice:

v místě i další	1.20
do ciziny	2.40

Tiskoviny:

do 50 g	—.60
100 g	1.20
250 g	2.40
500 g	4.—
1000 g	6.—
2000 g	9.—

Obchodní papíry:

do 100 g	1.20
250 g	2.40
500 g	4.—
1000 g	6.—

Ukázky zboží:

do 100 g	1.20
250 g	2.40
500 g	4.—
1000 g	6.—

Slepecký tisk do 7 kg 80 h

Poštovní poukázky:

do částky poukázečné

200 Kčs	3.—
500 „	6.—
1.000 „	8.—
3.000 „	12.—
5.000 „	16.—
7.000 „	20.—
10.000 „	24.—

Cenná psaní:

1. Poplatek podle váhy jako za doporučené psaní.
3. Pojistné: do 5.000 Kčs udané ceny . . 5.—
„ 10.000 „ „ „ . . 8.—

a za dalších 5.000 Kčs: běží-li o cenné psaní, podané uzavřené 3 Kčs, běží-li o cenné psaní podané otevřené 5 Kčs.

Doporučné 5 Kčs vnitřní styk, 8 Kčs mezinárodní.

Spěšnostní poplatek:	list.	bal.
1. do 1 kg	8.—	**8.—**

2. balíky přes 1 kg 13 Kčs.

Šek. vplatní lístky pošt. spořitelny: Vplatné 1 Kčs.

Balíky:

Pásmo:	1	2	3
Poplatky podle váhy	do 50 km	do 150 km	přes 150 km
do 5 kg	7.—	10.—	12.—
10 kg	10.—	15.—	18.—
15 kg	15.—	20.—	24.—
20 kg	20.—	25.—	30.—
25 kg	25.—	30.—	36.—

Za doručení balíku příjemci se vybírá od odesílatele doručné 3.— Kčs.

Poštovní poukázky telegrafické:

Ve vnitřním styku (do neomezené částky)

do	200 Kčs	20 Kčs
„	500 „	35 „
„	1.000 „	40 „
„	3.000 „	45 „
„	5.000 „	50 „
„	7.000 „	55 „
„	10.000 „	60 „

Za každých dalších 5.000 Kčs neb jejich část více o 10 Kčs.

Zásilky na dobírku:

a) Poplatek jako za zásilku stejného druhu stejné váhy bez dobírky.

b) Dobírkový poplatek:

do	200 Kčs	5 Kčs
„	500 „	8 „
„	1.000 „	10 „
„	3.000 „	14 „
„	5.000 „	18 „
„	7.000 „	22 „
„	10.000 „	26 „

PRVNÍ POMOC

Krvácení:

1. z nosu: Uvolniti šat, hlavu vzpříma a mírně vzad, úplný klid, studené obklady na šíji a čelo, ucpati nos čistou vatou a chřípí pevně tisknouti. — 2. z ran: Přiložiti po desinfekci čistou gázu nebo kapesník, na to vatu a vše pevně ovázati, zvednouti zraněnou část do výše, stříká-li jasně červená krev nadvázati pevně nad ranou směrem k srdci, teče-li zvolna tmavší krev, podvázati směrem opačným, nepřestává-li krvácení, tlačit silně na ránu a zavolati lékaře. — 3. vnitřní: Položiti, zakázati hovor a pohyb, studené obklady na prsa, teče-li jasně červená krev, nebo na žaludek, teče-li červenohnědá krev, píti ledové nápoje nebo polykati led, ihned zavolati lékaře.

Kousnutí:

Kousnutí vzteklým zvířetem nebo uštknutí hadem: Ránu otevříti, vymačkati, desinfikovati, vypáliti žhavým železem, velmi pevně nadvázati nad ranou, v případě uštknutí teplé lůžko a pocení, okamžitě zavolati lékaře.

Mdloba:

Mdloba, mrtvice a úžeh: Přenésti do chladna a na čerstvý vzduch, uvolniti šat, položiti vodorov-

ně [je-li obličej bledý, hlavou níže, je-li překrvený nebo při úžehu hlavou výše], studené obklady na hlavu, omývati obličej a hrudník studenou vodou, případně umělé dýchání po nabytí vědomí podati kávu nebo koňak, avšak ne při mrtvici, při úžehu píti hojně vody.

Omrzliny:

Třiti sněhem nebo studenou vodou [neodříti kůži nebo nezlomiti při tom úd], pak osušiti, třiti měkce lehkou látkou, úd zabaliti, nevstupovati do teplé místnosti, později namazati olejem nebo vaselinou.

Opaření a popálení:

Rozříznouti rychle oděv a opatrně odstraniti, přiložiti jemné plátno namočené v oleji, event. puchýře rozžavenou jehlou propíchati, ale neslupovati, pak přiložiti plátno namočené ve směsi lněného nebo olivového oleje a vápenné vody, obvaz volný, ale nesmí připouštěti vzduch: bezpodmínečná čistota.

Otrava:

1. plynem: Jako u mdloby avšak ihned zavésti umělé dýchání. — 2. zkaženými potravinami: Vydáviti a použiti projimadla, silnou kávu nebo koňak, studené obklady na hlavu, zavolati lékaře.

Otřes mozku:

Uvolniti šat, položiti vodorovně hlavou níže, přikrýti teplou houní, masáž údů od konců k srdci, temná místnost, okamžitě zavolati lékaře.

Otřes nervů:

Uvolniti šat, položiti vodorovně, teple opatřiti, okamžitě zavolati lékaře.

Podvrtnutí:

Studený obklad, tento pevně obvázati, klid.

ADRESY MINISTERSTEV ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

O návštěvních dnech se předem informujte vždy telefonicky neb písemně.

Úřad předsednictva vlády: Praha III., Kramářovo nábřeží 6. Telefon 601-46.

Ministerstvo národní obrany: Praha XIX., Náměstí Obrany. Telefon 712-51.

Ministerstvo zahraničních věcí: Praha III., Černínský palác. Telefon 602-23.

Ministerstvo zahraničního obchodu: Praha II., Bredovská 20. Telefon 601-53.

Ministerstvo spravedlnosti: Praha II., Vyšehradská 16. Telefon 345-55.

Ministerstvo financí: Praha III., Dražického nám. 7. Telefon 417-51.

Ministerstvo vnitra: Praha VII., Belcrediho 69. Telefon 777-41.

Ministerstvo informací: Praha III., Valdštýnská 10. Telefon 606-41.

Ministerstvo průmyslu: Praha I., Na Františku. Telefon 610-13.

Ministerstvo vnitřního obchodu: Praha I., Dušní 17. Telefon 605-64.

Ministerstvo zemědělství: Praha II., Těšnov 65. Telefon 602-41.

Ministerstvo výživy: Praha II., Těšnov 65. Telefon 647-41.

Ministerstvo dopravy: Praha II., Švehlovo nábřeží 12. Telefon 609-41.

Ministerstvo pošt: Praha XIX., Sadová 3. Telefon 739-52.

Ministerstvo ochrany práce a sociální péče: Praha II., Palackého náměstí 4. Telefon 435-45.

Ministerstvo školství a osvěty: Praha III., Karmelitská 5. Telefon 416-51.

Ministerstvo zdravotnictví: Praha III., Sněmovní 4. Telefon 421-51.

ADRESY DŮLEŽITÝCH ÚŘADŮ A ÚSTAVŮ:

Kancelář presidenta republiky: Praha IV-Hrad. Telefon 606-06, 645-10.

Nejvyšší úřad cenový: Praha II., Poříč 24. Telefon 231-86.

Nejvyšší účetní kontrolní úřad: Praha XVI., Holečkova 31. Telefon 448-51.

Státní úřad statistický: Praha VII., Bělského třída 2. Telefon 721-51.

Repatriační úřad: Praha II., Vladislavova 13. Telefon 248-51.

Československá tisková kancelář [ČTK]: Praha XII., Třída maršála Stalina 3. Telefon 287-53.

Česká akademie věd a umění: Praha II., Museum. Telefon 224-51.

Finanční prokuratura: Praha I., Husova 11. Telefon 243-51.

Loterní ředitelství: Praha I., Kozí 4. Telefon 608-77.

Magistrát hlavního města Prahy: Praha I., Radnice. Telefon 318-41.

Národní banka: Praha II., Bredovská 5. Telefon 305-51.

Nemocnice zemská: Praha II., Karlovo náměstí. Telefon 266-92.

Ředitelství státních drah: Praha II., Dlážděná 5. Telefon 217-47.

Policejní ředitelství: Praha I., Ulice Karoliny Světlé. Telefon 269-41.

Porodnice zemská: Praha II., Apolinářská 18. Telefon 481-32.

Poštovní spořitelna: Praha II., Václavské náměstí. Telefon 373-41.

Pozemkový úřad: Praha II., Václavské náměstí 52. Telefon 304-51.

Rozhlas: Praha XII., Třída maršála Stalina 12. Telefon 321-51.

Státní zastupitelství: Praha-Pankrác. Telefon 564-41.

Úřad ochrany práce: Praha II., Příkopy 24. Telefon 235-19.

Úrazová pojišťovna dělnická: Praha VII., Kramářovo nábřeží. Telefon 714-41.

Úřední list: Praha III., Karmelitská 6. Telefon 415-26.

Ústřední sociální pojišťovna: Praha-Smíchov, Křížová ul. Telefon 408-41.

Všeobecný pensijní ústav: Praha XI., čp. 1800. Telefon 366-51.

Nemocenská pojišťovna soukromých zaměstnanců: Praha XI., čp. 1800. Telefon 366-51.

Záchranná stanice: Praha I., Staroměstské náměstí 11. Telefon 607-27.

Zemský národní výbor pro Čechy: Praha XVI., Zborovská 11. Telefon 414-42.

Zemský ústav pro choromyslné: Praha-Bohnice. Telefon RR 8123.

Praktické rady a pokyny

Krásný lesk vlasů, vpravdě hedvábný obdrží, kdo do vody, jíž vlasy umývá, přidá několik kapek citronové šťávy.

Obličej zbavíme vrásek, držíme-li jej občas co nejdéle nad parou vařící vody, vystupující z nádoby, při čemž chýlíme nad ní hlavu zahalenou šátkem, jenž páru zadržuje pod obličejem. Po vyschnutí můžeme do vrásek vtírati mletou křídu.

Dvojnásob šťávy nám vydá citron, dáme-li jej na chvíli rozehřát na horkou plotnu nebo do trouby. Tím stávají se citrony měkčími.

Pihy pozvolna odstraníme, potíráme-li je denně před spaním citronovou šťávou. Tento prostředek účinkuje spolehlivě a neškodí pleti.

Pudr nutno s obličeje odstraňovati denně před spaním, nemají-li vzniknouti chorobné prochody v kůži obličeje ucpáním pórů:

a) buď teplou vodou s mýdlem, nebo

b) teplou vodou s octem smíšenou.

Rozpukaných rukou se zbavíme, omýváme-li je delší dobu 2—3krát denně směsí glycerinu a citronové šťávy. Tento roztok, pokud možno, co nejvíce vtíráme do kůže.

Nepříjemné pocení rukou ustane, myjeme-li je denně v teplé vodě, do které přidáváme několik zrnek kamence. Po ten čas však nesmíme používati mýdla.

Šedivé vlasy obdrží svoji původní barvu, přidáme-li při mytí do vody trochu octa.

Pocení nohou pozvolna mizí, připravíme-li si směs vody, formalinu a čistého lihu, každého stejný díl, kterou na noc nohy potíráme.

Nespavost přestane nás soužit, vypijeme-li před spaním sklenici horké vody. Jiný dobrý prostředek: spát na polštáři naplněném dobře vysušeným chmelem.

Studené nohy v zimě zakrátko nás budou hřát jako v peřinách, zabalíme-li si je do novinového papíru, a tak na ně obujeme ponožky.

Břitvy a čepelky holí daleko lehčeji a líp, ponoříme-li je pred holením na okamžik do vařící vody.

Mytí kartáčů na vlasy. Než počneme s mvtím kartáčů ve vařící vodě, natřeme dřevo vaselinou a po mytí opět setřeme. Vaselina zabrání, aby dřevo, zbavené lesklé politury, nestalo se matným. Takto zůstane jako nové.

Vrzání bot navždy ustane, impregnujeme-li podrážky olejem, který skoro vůbec nevysychá.

Motouzy a režné nitě stanou se pevnými téměř k nepřetrhnutí, ponoříme-li je na půl hodiny do roztoku kamence ve vodě, načež je řádně vysušíme.

Laciný, citlivý, spolehlivý tlakoměr [barometr] opatříme si sami tím způsobem, že zralou šišku jedlovou zavěsíme na motouzek napuštěný olejem před okno. Před sněžením nebo deštěm šupiny šišky se stáhnou a přimknou k sobě, má-li však nastati teplé, suché, slunné počasí, šupiny pozvolna se rozevírají a prodlužují.

Voskové plátno zachováme v původním pěkném vzhledu, přečistíme-li je častěji studeným mlékem.

Koberec objeví se opět ve svých původních svěžích barvách, byl-li před metením posypán vlhkou solí, nebo po klepání přetřen hadrem, namočeným ve slané vodě.

Jak čistíme koberce. Po vyklepání přetíráme koberec pilinami prosáklými benzinem. Piliny vyměňujeme tak dlouho, dokud nezůstanou úplně čisté.

Zamrzání a pocení oken se předejde přetřeme-li okenní nebo výkladní tabule zevnitř utěrkou směší 55 g glycerinu a 14 g lihu, když po slití dohromady vyčkali jsme, až se směs stala průzračnou.

Staré, zašlé pozlacené rámy zastkví se jako nové, potíráme-li je jemným, měkkým štětcem, namočeným v roztoku 4 dílů bílků a 1 dílu soli. Tekutina nanáší se na rámy v poloze ležící a stejnoměrně. Tak osvěžíme i pozlacené sošky, vázy a pod.

Olejové obrazy, staré, zaprášené, špinavé obnoví svůj vzhled původní a prohlédnou jako nové, myjeme-li je nejdříve houbou namáčenou ve

studené vodě, tak dlouho, dokud s obrazu nestéká voda úplně čistá. Po náležitém vyschnutí nastřeme obraz čistou houbou, namočenou ve směsi 1 sklenice žitné kořalky, 1 bílku a 3 g jemně roztlučeného kandisu, řádně promíchané.

Mléko nám při vaření z nádoby neuteče, nepřekypí, potřeme-li její okraj před vařením máslem.

Mléko nezkysne a vydrží několik dní, hodíme-li do něho cukrového prášku, aby na každý litr mléka přišla čajová lžička cukru.

Připálenému mléku, ohrožujícímu dobrou chuť jídel, vrátíme dobrou chuť mléčnou, převaříme-li je znovu s malou přísadou jedlé sody.

Zmrzlé brambory chutnají zas, jako by nezmrzly, vaříme-li je ve vodě, do které jsme přidali na každých 2 kg brambor hrst soli.

Brambory uvaříme dříve, přidáme-li do vody trochu margarinu.

Máslo na dlouho udržíme jako čerstvé, ponoříme-li je do slané svařené a vychladlé vody, aby celý kus byl pod vodou.

Láhve, sklenice, cylindry a pod. na určitém místě uřízneme, obtočíme-li pevně ono určité místo řezu vlněnou šňůrou, napojenou terpentýnem a pevně zavážeme, načež zapálíme. Jakmile šňůra shoří, ihned rychle ponoříme skleněný předmět do studené vody. Příslušný dílec odpadne.

Jak zachováme dřevěným nádobám původní nečernající barvu dřeva? Nepoužijeme k mytí a čištění sody, ani jejich roztoků, ani sloučenin.

Linoleu vrátíme původní barvu i lesk, natřeme-li je vždy po 2 týdnech opět směsí vody a mléka, rovným dílem každého.

Ztvrdlé předměty gumové opět nabudou původní měkkosti a pružnosti, ponoříme-li je na ½ hodiny do směsi 1 dílu amoniaku a 2 dílů vody.

Čištění oken zašpiněných a matných nejlépe provedeme, když před opláchnutím čistou vodou přetřeme je hadrem, namočeným v octě.

Svíčky nekapou, byly-li před zapálením ponořeny na 1 hodinu do solného roztoku, načež byly osušeny.

Bateriím do kapesních svítilen prodloužíme jejich svítivost, dáme-li je zahřát častěji do trouby kamen.

Lesk lakového nábytku obnovíme, natřeme-li jej směsí trochy mouky a dřevěného oleje a pak přeleštíme jej jemným flanelem.

Hřebeny vyčistíme zubním kartáčkem, namočeným v salmiaku a pak dobře propláchneme slabým roztokem sody, načež vysušíme hadříkem. Nikdy nesmíme sušit hřeben nad kamny.

Jak odstraníme mastné skvrny s papíru? Uhlokyselé magnesium rozmícháme ve vodě, ještě lépe v benzinu [musíme však si počínati opatrně, aby nevznikl oheň] na kašičku, již přiložíme na skvrnu, čekáme, až zaschne, a po chvíli opatrně setřeme.

Vybledlé obrázky fotografií budou jako nové, položíme-li na ně ssavý papír silně napuštěný slabým roztokem sublimátu a po sejmutí téhož dokonale propláchneme ve vodě. Na sublimát dáme pozor, neboť je jedovatý.

Zašpiněné hrací karty lehce vyčistíme, přetřeme-li je několikrát za sucha magnesiem.

Na praní tvrdá voda změkne, dobře-li ji promícháme s malou sklenkou vody, ve které jsme rozmíchali 2 čajové lžičky glycerinu.

Sněhobílého prádla, naprosto bez skvrn dosáhneme, nařežeme-li do vyvářky prádla celý citron i s kůrou na tenké plátky, jimiž prádlo proložíme.

Saten [satin] při praní nepozbude lesku, přidáme-li do vody boraxu.

Nepříjemného potu z prádla i šatů zbavíme se praním ve vodě s přísadou octa.

Vlněné látky nejlevněji vypereme, roztroucháme-li několik čistých syrových brambor do teplé čisté vody, v níž vypereme pak vlněné látky úplně bez mýdla. Na konec propláchneme studenou vodou.

Krepové látky [crepe] žehlíme jen na frotýrovacím ručníku, nikdy na hladkém plátně, abychom zachovali původní načechraný povrch krepu, jak byl.

Pletené věci [oděv a pod.] nikdy nevěšme! Pletené věci pouze ukládáme, neboť věšením se vytáhnou a ztratí fasonu.

Inkoustové skvrny s bílého prádla odstraníme, necháme-li je po několik hodin ponořeny ležet v kyselém mléce, načež prádlo propereme v čisté vodě.

Inkoustové skvrny se dřeva odstraníme kyselinou sírovou nebo solnou.

Čerstvé skvrny mastné ze šatů a látek lehce odstraníme vtíráním bramborové mouky suchou látkou v místa skvrn. Mouka do sebe vssaje všechen tuk.

Moly vyhubíme a vypudíme z místností, skříní, pian atd., kde se zdržují, kapeme-li na rozžhavený kovový předmět: žehličku, plotnu a pod. ocet. Octových výparů moli nesnesou a zanedlouho zmizí.

Rez s ocelových příborů odstraníme důkladným třením horkým popelem. Je-li rez zastaralá, opakujeme tření několikrát až rez zmizí.

Mouchy zapudíme levně a snadno, nalejeme-li na rozříznutou cibuli, vloženou do nádoby, vařící vodu a po vychladnutí natřeme jí okna, zrcadla a j. Mouchy sem pak již nesednou.

Jiný domácí prostředek k hubení much: Rozpustíme ve vodě trochu sacharinu [cukerinu], přidáme několik kapek medu, natřeme tím papír, ne však příliš dřevitý, aby směs do něho příliš nesákla. Med mouchy láká a cukerin je usmrcuje.

Skvrny po mouchách s nábytku odstraníme, potřeme-li jej vlněným hadříkem, nasáklým petrolejem.

Blechy množící se a zdržující se v podlaze v mezerách mezi prkny, vyhubíme, přimícháme-li do vody, k mytí podlahy připravené 2 polévkové lžíce kreolinu. Blechy v peřinách vyhubíme, dáme-li do nich novinový papír, který jsme namočili v kreolínové vodě.

Vši, nacházející se na listech květin, zničíme tabákovým popelem, jímž několikráte listy posypeme.

Mravence vyhubíme takto: Namočíme jednu nebo několik hub v cukrové vodě, poněkud vyždímáme, aby ještě zůstaly vlhké, položíme je na místa, kde se mravenci zdržují. Mravenci přivábeni sladkou vodou, do hub nalezou, načež sebrané houby naházejí se do vody, kde se mravenci utopí.

Myši a potkani se rozutekou, posypeme-li místa, kde se zdržují, rozdrobeným chlorovým vápnem.

Červotoč v dírkách nábytku i jejich larvy zničíme, nastříkáme-li do otvorů a dírek 1—2 kapky terpentýnového oleje nebo formalinu.

Dešťovky [žížaly] zmizí z půdy, kde se zdržují vysypeme-li na místa jejich vápenný prach s dřevěným uhlím.

Zkřiví-li se nám hřeben, narovnáme jej opět tím, že jej na nějakou dobu ponecháme v horké vodě, načež jej zabalíme do papíru a na hladké rovné ploše něčím as na 1 hodinu zatěžkáme.

Nepromokavé pytle, plachty a jiné látky si uděláme, ponecháme-li je po několik dní močiti v odvaru ½ kg dubové kůry v 8 litrech vody. Potom je vyjmeme, propláchneme studenou tekoucí vodou a necháme dobře proschnout. Tak stanou se nejen nepromokavými, ale téměř nezničitelnými.

Moli v šatech a látkách se neudrží, proložíme-li je listím z vlašských ořechů.

Kámen z nádob kovových a emailových, ve kterých často se vaří a tvoří se z ní po čase kámen [kotelný] jako čajníků, hrnců, kotlů na prádlo atd., odstraníme, naplníme-li nádobu, až po okraj rozředěnou kyselinou solnou. 1 díl kyseliny solné na dva díly vody a ponecháme nějaký čas stát, čímž vrstva kotelního kamene se poznenáhlu rozpustí a docela zmizí. Na to nádobu dokonale horkou vodou vymyjeme a před upotřebením jednou v ní vaříme jen vodu a vylejeme. Nakonec ještě propláchneme studenou vodou.

Pestré látky při prádle nevyblednou, neždímáme-li jich po praní, nýbrž pouze stlačením v rukou vypudíme z nich vodu, načež je pověsíme a usušíme.

Rezavé plechy na pečení zbavíme rezu, silně-li je rozemejeme a potíráme papírem, prosáklý olejem a solí.

Nepříjemnému lepení škrobených látek při žehlení na žehličku zabráníme, přidáme-li do škrobu malounko soli.

Maso zůstane čerstvým i několik dní a nezkazí se, bylo-li všude na povrchu potřeno octem. Zároveň nabude tím i pružnosti.

Zamaštěné límce u kabátů a pásky uvnitř klobouků zbavíme mastnoty a vyčistíme je, natíráme-li je hubkou, namočenou roztokem 1 dílu salmiaku v 10 dílech vody až nečistota se odstraní, neboť mastnota, rozpuštěná v roztoku salmiaku, pozvolna zmizí.

Ryby se nekazí a možno je před úpravou delší dobu bezvadnými zachovati, ponoříme-li je do nádoby se slanou vodou. Chceme-li je připravovati, propláchneme je 2 až 3krát v čisté vodě.

Škytavka rázem ustane, požijeme-li čajovou lžičku cukrového prášku a co nejrychleji spolkneme. Neustane-li hned, opakujeme to.

Vápenná vejce chutnají jako čerstvá, propíchneme-li je na jednom konci nejlépe jehlou, ponoříme na okamžik do studené vody, načež je vaříme jako obyčejně. Vrtáme-li nebo propichujeme-li vejce, počínáme si opatrně, aby se nám skořápka neroztrhla.

Květiny čerstvě řezané, aby ve váze dlouho vydržely, dáváme do vody, do které jsme přidali lžičku salmiaku. To opakujeme denně.

Vařečky a jiné kuchyňské nádobí, které zčernalo, nabudou původního vzhledu jako nových, ponoříme-li je na hodinu do vlažné vody s dávkou chloru, načež důkladně je vymyjeme a propláchneme dvakrát až třikrát v teplé vodě.

Stříbrné příbory zachováme bezvadně lesklé, když po obyčejném omytí ponoříme je do horké vody, do které jsme přidali salmiaku, a to na každý ½ l vody 1 čajovou lžičku salmiaku. Na to ihned měkkým plátnem předmět osušíme, vytřeme, čímž stříbro dostane svůj kovový lesk.

Smetáky zametáky žíněné nebývají vždycky jen ze žíní, a i když jsou, časem vznikají slepením tuhé chomáče, kterými pak smeták ztrácí na výkonnosti. K nápravě zpravidla stačí chomáče pročesati hřebíkem načež smeták podržíme nad horkou parou. Žíně se opět vzpřímí.

Popáleniny z prádla, ubrusů a pod. zmizí, navlhčíme-li je postupně studenou vodou, posypeme-li je solí a vystavíme účinku slunce. Po několika hodinách skvrny zmizí. Při zastaralých popáleninách nutno postup opakovati.

Jak zamezíme, aby ruce při zacházení s ovocem [loupání, louskání, zavaření, lisování a pod.] se nemazaly, čemž ani za několik dní nenabývají ani po umytí mýdlem původní čistoty a jemnosti. — Před prací natřeme ruce silným octem a necháme je zaschnout, pak se jich šťáva a barva z ovoce nechytá.

Plíseň se zavařeniny odstraníme a zabráníme dalšímu jejímu kažení plísní novou, seškrábeme-li ji plochou lžičkou a to důkladně, načež pokryjeme povrch zavařeniny silnou vrstvou práškového cukru a dobře zavážeme. Neprodyšná vrstva tato ochrání zavařeninu před tvořením se nové plísně.

Kufry z „vulkanfibru" budou jako nové, natíráme-li je zvolna vatou, namáčenou v jemném oleji. Pak tak dlouho přetíráme vatou, až olej již nepouští.

Obnovy kožených kabelek, peněženek, aktovek atd., dosáhneme, přidáme-li do teplé vody trochu octa a v tomto roztoku namáčeným hadříkem potíráme nejprve znečištěná místa a pak celé plochy předmětů. Hned na to vytřeme potíraná místa kůží do sucha. Když pak věc je suchá, smícháme trochu zbylého bílku s troškou terpentýnu a nanášíme flanelem, pokud možno stejnoměrně na celé plochy. Po zaschnutí tohoto povlaku polírujeme kůži opět měkkou látkou, až dosáhneme vzhledu, jako nový předmět.

K úspoře mýdla valně přispěje voda ze syrových strouhaných brambor. Zejména se hodí ku praní všech vlněných látek, oděvů, punčoch a ponožek, které zůstávají měkkými. Touto vodou čistíme také linoleum, výšivky a barevné látky.

Plíseň se šunky a salámu odstraníme, natíráme-li je roztokem soli ve vodě. Plíseň ihned zmizí a zamezí se tím i další plesnivění.

Prostředky k odstranění skvrn:

od	z plátna	z barevných tkanin		z hedvábí
		bavlněných	vlněných	
cukru, šlemu, želatiny, krve, bílku	jednoduché vyprání ve vlažné vodě			
omastku	mýdlinová voda nebo louh	benzin nebo éter	benzin nebo éter	benz. čpavek, éter hlína, křída, magn.
olejové barvy, fermeže, pryskyřice	terpentýn, líh, benzin	terpentýn nebo benzin pak vymáchati v teplé vodě		terpentýn, benzin, éter
parafinu a stearinu	éter nebo silný vinný líh			jak vedle uvedeno
ovoce, červeného inkoustu, červen. vína, rostl. barev	Burmol (obdržíte v drog.) na půl l vody 1 lžíce Burmolu (horký roztok)	vyprati ve vlažném roztoku vodního skla s přídavkem čpavku		jak vedle uvedeno, ale velmi opatrně
inkoustu	"	dovoluje li to barva, rozřed. vinná kys		"
rzi, duběnkového inkoustu	při barev. skvrnách Burmol při skvrnách od rzi: horká kys. šťovík.	horká kysel. šťovík. kyselina citronová, je li vlna přír. barv. zředěná kys. solná	při stálobarevných zkuste opět kysel. citronovou	Burnol (hor. roztok) jen při nebarevn. látkách
vápna, louhu a alkalií vůbec	jednoduché vypr.	předem navlhčíme skvrnu, pak roztíráme silně rozředěnou kyselinou citronovou prstem kapku po kapce		
kyselin, octa, kys. vína a kys. ovoce	Burmol	vícekráte vyprati v teplé vodě		

Jak se oblékati?

	Pro vycház. do kancel. a obchodu	Na cestu	Ke sportu	Čaj společ. s tancem dom. slav.
Oblek a svrchník	sakový, bar. svrch.	sakový raglán	sportovní covercoat, raglán	společ. smoking černý svrch.
Vesta	jako kabát	jako kabát neb plet.	jako kabát neb plet.	černá
Kalhoty	jako kabát neb prouž.	jako kabát neb pump.	pumpky n. breeches	černé
Klobouk	měkký	měk. n. čap.	čapka	čer. měk.
Boty	hnědé neb čern. šněr.	hnědé šněrovací	barevné šněrovací	lak. šněrov. neb polob.
Kravata rukavice	bar. dlouhá barevné	bar. mašle šedé kož.	bar. mašle bar. kožené	černá mašle šedé kož.
Košile	měkká pestrá	měkká pestrá	měkká	bílá stoj. límec

	Taneč. hod. divadlo klub	Svatba dopol.	Svatba več. ples	Smuteční slavnosti
Oblek a svrchník	smoking n. čer. sako čer. svrchn.	žaket čer. svrchn.	frak čer. svrchn.	čer. sako čer. svrchn.
Vesta	černá	jako žaket s předvest.	bílá	černá
Kalhoty	černé	proužkové	černá	černé
Klobouk	černý	tubý	cylindr	černý
Boty	lakové	lakové s vložkou	pumps	černé
Kravaty rukavice	černá mašle šedé	šir. kravata světlešedé	bílá mašle bílé glacé	černé
Košile	bílá škrobená	bílá stoj. límec	bílá škrob. stoj. límec	bílá

Vydala „Propagace", insertní a reklamní podnik K. Vodrážka, Praha XII, Rumunská 27.

Záznam památných dnů.

Den, měsíc a rok	místo	památná událost

MÍRY A VÁHY

Délkové míry:

milimetr (mm) = 1000 mikronům = 1,000.000 mikromilimetrům = 0.001 m.

centimetr (cm) = 10 mm = 0.1 dm = 0.01 m.

decimetr (dm) = 10 cm = 100 mm = 0.1 m.

metr (m) = 10 dm = 100 cm = 1000 mm = 3.156 stop (') = 0.52729 sáhů.

kilometr (km) = 1000 m = 0.1346 zeměp. míle = 0.1311 pošt. míle.

myriametr = 10 km = 10.000 m = 1.346 zeměp. míle.

PLOŠNÉ MÍRY.

cm^2 = 100 mm^2 = 20 čtv. čárkám

dm^2 = 100 cm^2 = 10.000 mm^2 = $14^3/_5$ čtv. palce

m^2 = 100 dm^2 = 10.000 cm^2 = 0.278 čtv. sáhům = 10 stopám, 1 palci, 49½ čárkám čtv.

ar (a) = 100 m^2 = 27°28' 134" čtv.

hektar (ha) = 100 a = 10.000 m^2 = 1 jitru 1180° $13^7/_{10}$' čtv.

km^2 = 100 ha = 10.000 a = 1,000.000 m^2 = 0.017377 rak. čtv. míle
u m^2 = 100 km^2 = 1.73772 rak. čtv. míle

PROSTOROVÉ (KRYCHLOVÉ) MÍRY

cm^3 = 1000 mm^3
dm^3 = 1000 cm^3 = 1 l = 0.001 m^3
m^3 = 1000 dm^3 = 1,000.000 cm^3 = 10 hl
km^3 = 1.000,000.000 m^3
metr dříví = 0.2932 krychl. sáhů

DUTÉ MÍRY

litr (l) = dm^3 = 10 decilitrům (dl) = 100 centilitrům (cl) = 1000 mililitrům (ml)
dl = $^1/_{10}$ l = 10 cl
hektolitr (hl) = 100 l = 0.1 m^3

VÁHY

gram (g) = 10 decigramů (dg) = 100 centigramů (cg) = 1000 miligramů (mg)
dekagram (dkg) = 10 g = 100 dg
kilogram (kg) = 100 dkg = 1000 g
cent (p) = 100 kg
tuna (t) = 10 p = 1000 kg

RŮZNÉ

kopa = 4 mandelům po 15 kusech = 60 kusům
tucet = 12 kusům
gros = 12 tuctům = 144 kusům
balík papíru = 10 rysům po 10 knihách = 100 knih = 1000 složkám = 10.000 archům.
kniha papíru = 10 složkám po 10arších = 100 archům.

Seznam místních lékařů:

MUDr. Beneš Gabriel, Stalinova 769.
8-12, 14-16 telef. 59.
MUDr. Bílá Zdeňka, Riegrova 311.
8-12, 14-16 telef. 86.
MUDr. Fruhwirth Petr, Dvořáčkova 65.
8-12, 14-16 telef. 12.
MUDr. Štěrba Frant., Dolní nám. 124.
8-12, 14-16 telef. 62.
MUDr. Tomeš Pavel, Jungmanova 73.
8-12, 14-16 telef. 30.
MUDr. Ukrajinský N., Jungmanova 753.
8-12, 14-16' telef. 79.

Porodní asistentky:

Emilie Rybová, Koráb, 137.
Aloisie Moravcová, Na zahrádkách 487.

Nejbližší nemocnice:

Sanatorium v Tišnově, telefon číslo 1.

POZNÁMKY: